

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

Пријемни испит
за филолошке гимназије и одељења

ТЕСТ ИЗ МАЂАРСКОГ ЈЕЗИКА

2010/11

FELVÉTELI TESZT

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOMBÓL

2010/11

**KOSZTOLÁNYI DEZSŐ TEHETSÉGGONDOZÓ GIMNÁZIUM
SZABADKA**

A tanuló kódja: .....

**Felvételi vizsgafeladatok
magyar nyelvből és irodalomból**

Az elérhető pontok száma: **60 pont**

A helyesírási hibák miatt levonható pontok száma: **2 pont**

Az elért pontok száma:	
-------------------------------	--

2010

1. Határozd meg a következő irodalmi alapfogalmakat:

sci-fi .....

irónia .....

monológ .....

szonett .....

ballada .....

2,5 pont (5x0,5)

2. Olvasd el a szövegrészletet, és értelmezd!

„Ha műelemzéssel próbálkoznék, ma már
tényleg nem is tudnám, hogy kezdjek hozzá.

Mert mihez is?

Választódna, jó, két könyv, két több mint jó könyv, egy verses, mondjuk, és egy prózai,
nagyon is jellegzetesen verses és nagyon is ugyanúgy prózai kötet, és akkor?”

(Tandori Dezső: A *Ralph Waldo Emerson*-esszékből)

a) Adj új/másik címet az esszérészletnek!

.....

1 pont

b) Hogyan értelmezed a műelemzést a szövegrészlet alapján? (Fejtsd ki 2-3 mondatban!)

.....
.....
.....
.....

3 pont

c) Hogyan kapcsolódik az olvasott részlet könyv-motívuma a te könyvélményedhez? Írj néhány mondatot legkedvesebb könyvélményedről, olvasmányodról!

.....

.....

.....

.....

3 pont

3. Ki mondta, hol mondta?

Súgó: Töltsd ki a táblázatot!

mondat	regényhős	cím	szerző
„A gyűrűmet az életem árán is visszaszerzem!”		Egri csillagok	
„Ha az öreg nem lenne, felkopna a úz állunk itt a nádasban!”			Fekete István
„Én nem akarok többé debreceni diák lenni!”	Nyilas Misi		

3 pont

4. Parti Nagy Lajos HA ÉPÜL HA OMLIK

mikor épül ha omlik
 nagyon szájszéli hajnal
 kocogtat fogsorához
 holdat kalap cementet
 homokban fog csikordul
zörgő esőkabátok
vonulnak szakadatlan
 cementes teherautók
 mikor omlik ha épül
 falhoz koccan a tajték
 tajtékban téglá dermed
 megvallat könnyű hamvat
 szakadt cementeszákot
 zápor szapora harmat
 késő elfutni habként
 megkötsz leülsz bedöglesz
 Dévába beleépülsz
 kőként vagy kőművesként

a) Melyik népballadához kapcsolódik a költemény?

.....

1 pont

b) Milyen költői eszközt ismersz fel az aláhúzott sorokban?

.....

0.5 pont

5. Melyik műnembe tartoznak a következő műfajok?

elégia, komédia, mese, dal, regény, metafora, himnusz, egyperces novella

LÍRA:

EPIKA:

DRÁMA:

KAKUKKTOJÁS:

2 pont

6. Egészítsd ki a levelet 4-5 mondattal!

Súgó: Ügyelj a megszólítás személyére és számára, a beszédhelyzetre és a történet végkicsengésére!

Kedves Szüleim!

Leveleteket két napja megkaptam, de amióta Öcsi belehajtott a tóba Mari néni biciklijével, egy percem sem volt írni. Persze erre sem került volna sor, ha.....

..... Öcsi még tüsszög, de már nincs láza.

Remélem Ti is egészségesek vagytok!
Ölellek titeket!

3 pont

7. Pótold a hiányzó adatokat:

Súgó: A cím esetében többféle megoldás is elfogadható.

Mándy Iván : .....
..... : Egy fillér
Gion Nándor : .....
..... : Egyperces novellák
..... : Családi kör

2 pont

8. Kosztolányi Dezső írta Velencéről:

„Nekem mindig érthetetlennek tetszett, hogy ebben a farsangoló, bálteremszerű városban a vegetatív élet megy a maga útján, hogy a villákban, amelyek alját a lagúna hervadt vize nyaldossa, szabóműhelyek, sajtkereskedések, kórházak vannak, hogy az emberek nemcsak mutatványos, dekoratív, kirakatféle életet élnek, de üzleteket kötnek, a babaszobákban szűk díványokon hevernek, a remekbe készült reneszánsz kastélyokban dolgoznak is. Úgy érzem, itt mindenki csak átutazóban van, s az élet itt csak színjáték. A kilincseket megbámulom, de sohase gondoltam arra, hogy velük kapukat nyitogatnak. Divinációsan nyilatkozott meg előttem e város lelke, midőn először végiggondoláztam a canalén, és egy aranyos házon – csodálkozó gyermekszemmel – megláttam egy fogtechnikus címtábláját. Bizony elkényszerült mosolyra rándult a szájam. Nem hittem, hogy a velenceieknek fáj a foguk.”

(Kosztolányi Dezső: *Velence*, részlet)

Szómagyarázat: vegetatív `az egyedi élet fennmaradását szolgáló, táplálkozásra és tenyészésre vonatkozó, (orv.) az akarattól többnyire független, tengődő`; divináció, `jóslás, sugallat, sejtés`; canalé `csatorna`.

a) Értelmezd röviden az aláhúzott mondatot!

.....
.....
.....
.....
.....

2 pont

b) Hogyan írhatta volna meg mindezt az elbeszélő egyetlen sms-ben?

.....
.....
.....
.....

1 pont

9. Olvasd el a következő szavakat (címeket)! Mi lehet a téma?

Súgó: Négy jó megoldásért jár a 3 pont!

1. A lepkegyűjtő

.....

2. A Motl gyerek

.....

3. Merülő Saturnus

.....

4. Kőbe zárt fájdalom

.....

5. Zabkeselyű

.....

6. Az átváltozás

.....

3 pont

10. Foglald össze röviden, hogyan kapcsolódnak Arany Jánoshoz az alábbi tények, adatok, személyek!

Nagyszalonta: .....

Petőfi Sándor:.....

Toldi:.....

3 pont

11. Milyen mássalhangzó-kapcsolódási törvény érvényesül a megadott szavakban?

ablakban .....

unja .....

fagyjon .....

hegyel .....

2 pont (4x0,5)

12. Az alábbi szövegben néhány szó vagy kifejezés helyesírása hibás. Húzd alá, majd írd ki a vonalakra a helyes alakokat!

Savas esők skandináviában

Az 1990-es években a kristálytiszt vízű skandináv tavakban tapasztalt rejtéjes halpusztulásról adtak hírt az ujságok. A vizsgálatok kimutatták, hogy a savas eső felelős a tavak élővilágának kihalásáért. A mérgező anyagokat Nyugateurópából a szelek és a felhők vitték át az országhatárokon. Az erőművek és az autók szűrőberendezéseivel megtudjuk akadályozni az erdők és a tavak gyors pusztulását, de csak akkor, ha egyetlen ország sem vonja ki magát a káros anyagok elleni harcból.

.....
.....

3 pont (6x0,5)

13. Karikázd be az alábbi mondatpárokból annak a mondatnak a betűjelét, amelyikben nincs hiba!

- A) Az ünnepélyen elhangzott a Nemzeti dal megzenésített változata.
- B) Az ünnepélyen elhangzott a Nemzeti Dal megzenésített változata.
- A) Béla 5 cm-el magasabb Katinál.
- B) Béla 5 cm-rel magasabb Katinál.

2 pont

14. Húzd alá a felsoroltak közül azt a szót, amelyiknek a jelentése alapvetően eltér a többitől!

- a) ödöng, lődörög, cselleng, lohol, ténfereg
- b) szöszmötöl, pizsmog, barkácsol, babrál
- c) oson, lopakodik, settenkedik, bukdácsol, lopózik
- d) felfuvalkodott, fafejű, öntelt, beképzelt, nagyképű

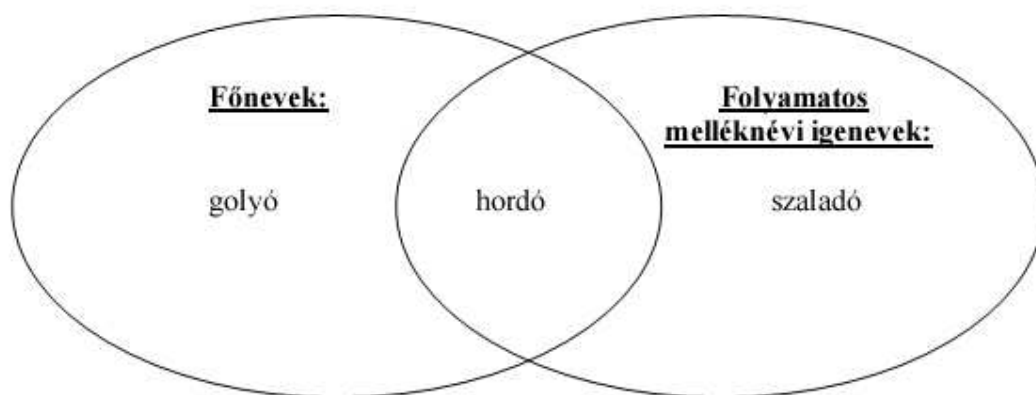
2 pont (4x0,5)

15.

Szófajuk alapján írd az ábra megfelelő helyére a felsorolt szavakat!

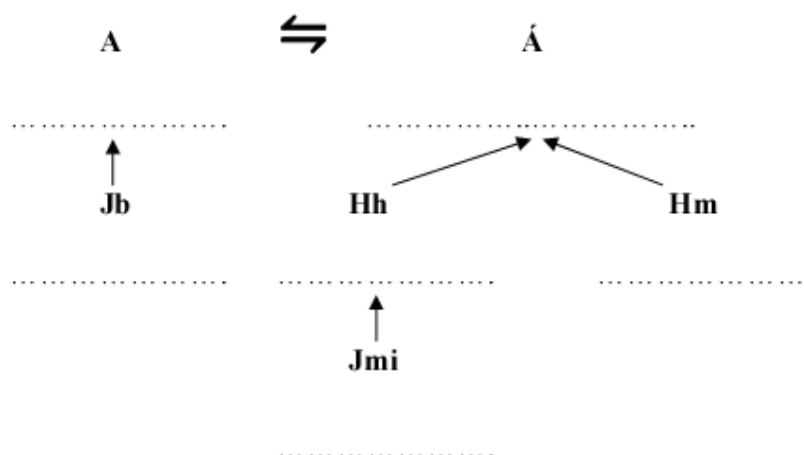
ásító, olló, véső, nyávogó, tanító, kendő

3 pont (6x0,5)

16. A következő mondat halandzsanyelven íródott. Írd be a pontsorokra a megadott szerkezeti ábrának megfelelő mondatrészeket!

A gézmás lópiban bajbókosan csihogtak a vihorák gimbói.

3 pont (6x0,5)

17. Egészítsd ki az alábbi mondatokat a megfelelő szóval, majd nevezd meg a kapott szó összetételének fajtáját!

	A szóösszetétel fajtája
Az öreg arcát sokat sütötte a nap, ... arca volt.	
Az utcát sepri, foglalkozása	
Harcra edzették, tehát ..... volt.	
Kitört az ablak üvege, megrendeltük az új	

4 pont (4x0,5+4x0,5)

18. Írd be a *mos* ige képzett alakjait a táblázat megfelelő mezőjébe!

műveltető	
szenvedő	
ható	
visszaható	

2 pont (4x0,5)

19. Oldd meg a feladatokat Kányádi Sándor versrészlete alapján!

*Tavasszal somfa lennék
talpig aranyban állva,
biztatón mosolyognék
a zsendülő világra.*

a) Melyik szóban található zöngesség szerinti részleges hasonulás? .....

1 pont

b) Határozd meg pontosan a kiemelt szavak szófaját és mondatbeli szerepét!

	<i>állva</i>	<i>zsendülő</i>
szófaj		
mondatbeli szerep		

4 pont

c) Alkoss a megadott szóból új, megadott szófajú szót, egy képző felhasználásával!

szem → ..... (ige)
 ..... (főnév)
 ..... (melléknév)
 ..... (határozószó)

2 pont (4x0,5)

20. Párosítsd a két csoport rokon értelmű szólásait! Írd az első csoport szólásainak számát a második csoport melletti oszlopba a megfelelő helyre!

1. túllő a célon	lóvá tesz	
2. az orránál fogva vezet	átesik a ló másik oldalára	
3. valami van a füle mögött	szórja a pénzt	
4. madarat lehet vele fogatni	vaj van a fején	
5. nagy lábon él		
6. a sarkára áll		

2 pont (4x0,5)